

קודים טרנסצדנטליים

טוביה רבה בגלריה ארמנו טדסקי תל אביב

מאז שנת 1998, ולאחר שהתנסה במגוון מדיומים, צורות שונות ואופני יצירה, מתוך הרצון להדגיש את הקשר שבין האמנות למדע, חוקר האמן האיטלקי טוביה רבה בעבודותיו אלמנטים מיסטיים ביהדות, בחסידות ובקבלה. רבה מציע ראייה סימבולית חדשה, תוך שימוש בשילובים האינסופיים של צירופי מספרים ואותיות.

אין לראות באופן הביטוי של מחקר זה הפחתה בערכה של המיסטיקה, או לחילופין הפיכתה ל"מסתורין" או איזוטריה, אלא יש לראותה כויזאליזציה של מודעות לתיאולוגיה המיסטית -שהיא, לפי אפלטון , הסימבול המקורי והאותנטי ביותר של חכמה וידע ברמה האוניברסלית.

העבודות המוצגות בתערוכה-- ציורים של אובייקטים אדריכליים בסגנון ים-תיכוני, עבודות על משטחי מראה ואלומיניום בהם יערות ומערבולות, פסלי חיות וצמחים עשויים ברונזה - מבוססות על לוגיקה פילוסופית- היסטורית, ולעיתים אף על אסוציאציות נפשיות פשוטות.

שתי הקומפוזיציות בעבודותיו של רבה, גם זו הארכיטקטונית וגם זו הטבעית, קשורות בקשר הדוק לקונטקסט התרבותי של אזור ונטו באיטליה, משם הוא מגיע. העבודות כולן מכוסות מבנה צפוף של מספרים ומושגים שמקורם בשורש התרבות היהודית. עבודות אלה בוחנות מחדש את היחס בין אדם לסביבתו דרך המרת הויזואליה הפשוטה לגימטריה צורנית.

עבודותיו האחרונות של רבה, אשר אימץ כשיטת עבודה את הטכניקה עתיקת היוםין "cire perdue" (שיטה בה יציקת הברונזה מתבצעת באמצעות ליבת חימר וציפוי שעווה), חותמות למעשה את האיחוד הייחודי בין הטכניקה לתוכן, ואף מהוות מעין "הרחבה" לשפה הייחודית שלו, לנקודת המבט שלו.

מתוך ההשתקפות של העבודות על משטח האלומיניום-נוצרת אינטראקציה ישירה בין הצופה ליצירה. ניתן "להשתקף" דרכה, ואף להתמזג עימה לחלוטין.

רבה חושף אלמנטים טיפוסיים מתוך התרבות הקבלית היהודית: רצפים אלפא-נומריים (רצפי מספרים ואותיות) המתייחסים לשפה הקוסמולוגית-אוניברסלית. דרך מושגים בסיסיים אלה, אנו נחשפים לנתיב פילוסופי אשר הגה יצחק לוריא (האר"י), נתיב מודרני ועתיק בו-זמנית, המאפשר פרשנות אתית חדשה בעולם של ימינו.

כמו רבים מחוקרי הקבלה והמיסטיקה התיאולוגית, גם רבה רואה במילות מפתח קבליות משמעות עמוקה ונסתרת גם אם המילה עצמה אינה מובנת או ידועה.

דרך ההמחשה של השימוש במילים אלה במסורת המיסטית, הוא נותן לנו הזדמנות לצאת למסע אישי של התבוננות פנימה, חכמה ואושר עילאי, ובכך מראה כי תיאולוגיה מיסטית שייכת לכולם, ובכוחה להתעלות מעל תקופות ותרבויות שונות.

